

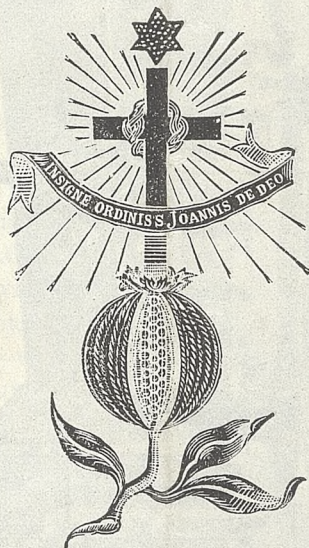
SPRAWOZDANIE SZPITALA BONIFRATRÓW W KRAKOWIE

za rok 1902

o leczonych tamże chorych, których bez względu na religię,
narodowość i stan przyjęto, pielęgnowano i leczono,

oraz

krótki przegląd działalności poszczególnych szpitali
w austriacko-czeskiej Prowincyi zakonnej

W KRAKOWIE.
CZCIONKAMI DRUKARNI „CZASU”
NAKŁADEM KONWENTU BONIFRATRÓW
1903

SZPITAL BONIFRATRÓW W KRAKOWIE.

z pomocą Bożą rozpoczynając 293 rok istnienia Konwentu Bonifratrów, w przystarym podwawelskim grodzie, czujemy się w obowiązku skreślić krótki rys działalności Szpitala naszego za rok ubiegły.

Szpital, założony w r. 1609 przez Waleryana Montelupi na 12 chorych, posiada od 1 listopada 1897 r. sześćdziesiąt łóżek.

W roku ubiegłym leczonych było ogółem chorych 964, w tej liczbie 74 pozostałych z r. 1901.

Z przyjętych w r. 1902 890 chorych, było rz.-kat. 840, gr.-kat. 11, ewang. 1, irzraelitów 38.

Opuściło szpital wyleczonych 695, z polepszeniem 137, niewyleczonych 71, zmarło 86, pozostało w leczeniu na rok bieżący 65.

Ogólna liczba dni leczenia wszystkich chorych wyniosła 20.132, z tych 16.098 bezpłatnych.

Przeciętna ilość dni leczenia każdego chorego równała się 20·8.

Napływ chorych był największy w styczniu 87 i grudniu 96, najmniejszy we wrześniu 58.

Śmiertelność największa była w lipcu 12, najmniejsza w maju 3.

Ogólny procent śmiertelności wyniósł 8·8. Po potrąceniu zaś 36 zmarłych na gruźlicę, 3 na uwiąd starczy, 2 na choroby serca nieuleczalne, 10 na nowotwory, 4 przywiezionych w stanie konania oraz 14 na choroby, które w chwili rozpoczęcia kuracyi w szpitalu były bez nadziei polepszenia, procent śmiertelności u pozostałych chorych równał się 1·8.

Chorych na gruźlicę leczonych było 75.

działalność ambulatorium zasadzała się na udzielaniu bezpłatnej pomocy lekarskiej, jak również opatrunków i lekarstw w chorobach wewnętrznych, chirurgicznych, ocz i zębów.

Ogółem w roku ubiegłym udzielono porad ambulatoryjnych 24.315. W liczbie tej było chorych z Krakowa 10.622, Podgórze 6.113, z dalszych miejscowości 7.580.

Na oddziale chirurgicznym operator szpitala Dr Aleksander Bossowski, docent Uniwersytetu Jagiellońskiego, dokonał 505 operacyi.

Lekarstw zaordynowano w ciągu roku 12.490, na sumę K. 2.182 h. 71 (obliczonych podług „Norma pauperum“, po potrąceniu 50%).

Opatrunki chirurgiczne i inne lekarskie potrzeby szpitala i ambulatorium wyniosły K. 1.797 h. 23.

Narodowość chorych.

Nazwa krajów	Ilość	Nazwa krajów	Ilość
Pozostało z r. 1901	74	Z przeniesienia	936
Z Czech	12	Z Prus	7
„ Bukowiny	5	„ Rossyi	4
„ Galicyi	813	„ Szlązka austriackiego	6
„ Królestwa polskiego	20	„ Węgier	9
„ Morawy	12	„ Styryi	2
Do przeniesienia	936	Razem	964

Stan i zatrudnienie chorych.

	Ilość		Ilość		Ilość
Z roku 1901 pozostało	74	Z przeniesienia	205	Z przeniesienia	352
Agentów	2	Księgarzy	1	Ślusarzy	36
Aptekarzy	4	Lakierników	1	Służących	37
Blacharzy	4	Leśniczych	1	„ z kolei	7
Budowniczych	1	Malarzy pokojowych	6	„ z magistratu	3
Ceglarzy	6	Masarzy	3	Szczotkarzy	1
Cieśli	9	Maszynistów	3	Stelmachów	3
Cukierników	3	Mechaników	1	Strażników akcyjowych	34
Dorózków	5	Młynarzy	3	Strażaków pożarnych	17
Druciarzy	2	Monterów	1	Stolarzy	31
Drukarzy	5	Murarzy	27	Studentów	7
Duchownych świeckich	9	Muzykantów	2	Stróżów domowych	3
„ zakonnych	9	Nauczycieli	8	Subjektów handlowych	11
Farbiarzy	1	„ prywatnych	1	Szewców	37
Fryzjerów	3	Odlewaczy żelaza	3	Szlifierzy	1
Garbarzy	2	Ogrodników	2	Tapicerów	5
Górników	2	Pasterzy	2	Tkaczy	2
Introrigatorów	4	Piekarzy	27	Tokarzy	2
Kamieniarzy	5	Pisarzy	6	Uczniów	15
Kaflarzy	2	Pokrywaczy dachów	2	Urzędników c. k.	4
Kelnerów	5	Posługaczy publicznych	1	„ prywatnych	7
Kominiarzy	5	Powroźników	1	Wyrobników	328
Koszykarzy	2	Prywatystów	2	Złotników	4
Kowali	4	Robotników fabrycznych	12	Bez określonego zajęcia	2
Krawców	26	Rolników	18	Zegarmistrzów	2
Kucharzy	3	Rzeźbiarzy	1	Zebraków	10
Kupców	5	Rzeźników	14		
Kuśnierzy	2	Rusznikarzy	1		
Do przeniesienia	205	Do przeniesienia	352	Razem	964

Na dwie cyfry w sprawozdaniu powyższem pozwalamy sobie zwrócić uwagę ogółu: na **16.098** bezpłatnych dni leczenia, oraz na **24.315** bezpłatnych porad ambulatoryjnych, jak również że na to wszystko mamy stałego dochodu **12.000 Koron**.

Zmuszeni zatem zwracać się o pomoc do ogółu, czynimy to nie dla siebie, lecz dla tych podwójnie nieszczęśliwych, bo znękanych i biedą i chorobą.

Tymczasem o ile prowincya, nawet z najdalszych okolic, wspiera w miarę możliwości usiłowania nasze, najbliżsi mieszkańcy Krakowa i Podgórze, z nader nielicznymi wyjątkami, absolutnie o Szpitalu Bonifratrów nie pamiętają. Przyczyną tego jest, być może, i nie obojętność ogółu, lecz jakieś przeświadczenie, że skoro Bonifratrzy utrzymują tylu chorych, to środki zapewne mają.

W zasadzie byłoby to słusznem, lecz tylko tam, gdzie **środki są stałe**. Utrzymując zaś chorych w znacznej części z jałmużny, musimy ciągle zwracać się do ogółu, by ofiarność nie ustawała, lecz przeciwnie wzmagala się, gdyż u nas w przyjmowaniu chorych nie można oznaczyć ścisłej granicy, jak w szpitalach powszechnych.

Przyjedzie karetka pogotowia, przywiozą ze wsi konającego, przyprowadzą z szpitala nędzarza, z rozwiniętą w wysokim stopniu chorobą chroniczną; wszystkim trzeba dać miejsce, pościel, bieliznę, pożywienie i pomoc lekarską.

Mimo zahartowanych nerwów, nieraz zadrgają one silniej, gdy się widzi tyle prawdziwej nędzy, cisnącej się do wrót szpitalnych; nędzy nader często spowodowanej chorobą i brakiem na razie odpowiedniej pomocy. Pragnie się z całej duszy pomódz, a tu środków i miejsca brak.

Rok ubiegły szczególnie dał się nam we znaki, ograniczyliśmy się w potrzebach **do minimum**, i dziś stoimy przed poważnem pytaniem: co będzie dalej? Czy ogół nie otoczy większym współczuciem pracy naszej i pozwoli ograniczyć naszą działalność?!

Oddając się specjalnie głównemu celowi naszego Zakonu, „pielęgowaniu chorych“, nie mamy ani możności, a być może i umiejętności kwestowania.

I dziś uznając najzupełniej zasługi tych, którzy dla ubogich, lecz zdrowych, urządzą bale, rauty, koncerty i t. d., musimy stwierdzić, że dla tej chorej nędzy, którą pielęgnujemy, dotychczas nie robi się niestety — nic. Kwesta nawet zwykła, mimo chodzenia od domu do domu, dawała w przeciągu 6—8 tygodni tak smutnie małe rezultaty, że od dwóch lat w Krakowie i Podgórzu nie kwestujemy zupełnie. A zbieranie tej jałmużny w miastach takich jak Praga, Linc, Berno, Grac, nie mówiąc już o Wiedniu, daje poważny zasilek na utrzymanie biednych chorych.

Dowodem tej dziwnej obojętności ogółu jest również nasz nowo budujący się szpital.

Dzięki tylko hojnej szczodrości Wysokiego Sejmu, Świetnej Rady stoł. król. m. Krakowa, Świetnej Dyrekeyi Pow. Kasy Oszczędności, oraz otrzymanemu subsydium z Urzędu loteryi państwowej i kilku poważniejszym ofiarom osób prywatnych, mogliśmy powoli postępować z budową. Ukończyć jej w roku zeszłym nie było można, gdyż mimo ciągłych odezów, zaledwie jednostki dawały im przychylny posłuch. Doprowadziliśmy jednak, z pomocą Bożą, roboty do tego stopnia, że dziś brak nam sumy **30—40 tysięcy Koron**, żeby oddać szpital do publicznego użytku.

Zwracamy się z prośbą o poparcie celów naszych, szczególnie do mieszkańców Krakowa i Podgórza, bez różnicy stanu i wyznań, gdyż my żadnej różnicy między chorymi nie robimy. Mamy więc prawo prosić **wszystkich**, by zechcieli dopomódz nam do ukonczenia nareszcie tego domu zdrowia, który wznosimy nie dla próżnej chwały, lecz ku rzeczywistej potrzebie społeczeństwa.

Kraków bowiem, tak bogaty w najrozmaitsze instytucye, niema przytulku dla nieuleczalnych, brak mu schroniska dla alkoholików, dla spokojnych obłąkanych i t. d. A wszystko to dąży do nas. I rzeczywiście nader często zmuszeni jesteśmy pielęgnować zupełnie nie kwalifikujących się do leczenia szpitalnego, którzy w razie nieprzyjęcia do naszego szpitala, umarliby na barłogu, lub na ulicy.

Pragniemy też w nowym szpitalu ulepszyć możliwe warunki leczenia gruźliczych. Straszna ta choroba pochłania z każdym rokiem w mieście naszym coraz więcej ofiar, i to przeważnie ze sfer rzemieślniczych i robotniczych. Chorzy tej kategorii o sanatoryach, z powodu nieprzystępnych warunków, marzyć nie mogą. Szpitale powszechne gruźliczych tylko krótko trzymają, dążą więc oni w wielu wypadkach do nas, a leżąc często po **kilka miesięcy**, stanowią poważny procent ogółu chorych, w roku ubiegłym **9·8%**.

❧ ❧ Sądzymy, że na podstawie powyższych faktów szpital nasz, jako ❧ ❧
❧ ❧ instytucya humanitarna, ma prawo odwoływać się o pomoc do ogółu. ❧ ❧

Ośmielamy się też zwrócić uwagę zamożniejszych mieszkańców tutejszych, jak i kraju całego, że jednym z najwznioślejszych sposobów uwiecznienia pamięci swej, lub kogoś z osób zasłużonych, jest fundowanie t. zw. „łóżek pamiątkowych“ w nowym szpitalu.

Każda osoba lub korporacya, składająca **4.000 Koron** na budowę szpitala, wiąże na wieczne czasy swe nazwisko z jednym łóżkiem szpitalnem, i w ten sposób szlachetna fundacya zyskuje najpiękniejsze utrwalenie w sercu ubogich i naszego zakładu.

Oprócz tego za wszystkich bez wyjątku ofiarodawców odprawiać się będzie raz na tydzień Msza św. i codziennie odmówiony zostanie z chorymi różaniec.

Dotychczas złożyli odpowiedni fundusz na łóżka pamiątkowe: ś. p. Pauli Żegota na 1 łóżko, Srokosz Kacper na 2, Feliks Bojanowski na 2, Ludwika Bojanowska na 1, Teofila Znamięcka na 2, J. E. Andrzej hr. Potocki na 1, ś. p. Zofia Wołodkiewiczowa na 3 (imieniem męża, syna i własnem), Konstanty Wołodkiewicz na 1 (dla chorego studenta z internatu), Zygmunt Jałbrzykowski na 2, Roman ks. Sanguszko na 1, Ks. Franciszek Dzikiewicz na 1, ś. p. Ks. kanonik Piotr Strzelichowski na 1, oprócz tego jedno łóżko będzie imienia ś. p. Kardynała Ledóchowskiego (fundacya Konwentu Bonifratrów).

Za lat kilka święcić będziemy 300 letni jubileusz założenia Konwentu i szpitala naszego w Krakowie. Chcielibyśmy w przygotowującej się obecnie do druku historii tej kolebki dawnej prowincyi polsko litewskiej, stwierdzić faktami, że potomkowie tych, co ufundowali Zakon Bonifratrów w prastarej stolicy Polski, darzą nas również uznaniem, okazywanem nie tylko słowem ale i czynem.

Tym zaś wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób pomoc i życzliwość nam okazują, składamy serdeczne „Bóg zapłać“.

Szczególniej czujemy się w obowiązku złożyć najszczerze podziękowanie: Wys. Sejmowi krajowemu, Przewielebnemu Duchowieństwu w Galicyi, Wys. c. k. władzom państwowym i krajowym, Świetnej reprezentacyi król. stoł. m. Krakowa, Świetnej Dyrekcyi Kasy Oszczędności m. Krakowa, JW. Obywatelom wiejskim za wielką gościnność okazywaną kwestarzom naszym, Szanownym Redakcyom pism miejscowych za popieranie celów naszych, oraz WWPP. Lekarzom zakładowym za ich skuteczną pracę dla dobra biednej i cierpiącej ludzkości.

Kończymy Sprawozdanie to pełni ufności, że rok bieżący da nam możność tak upragnionego przeniesienia się do nowego szpitala, który po wykończeniu będzie wspaniałym pomnikiem ofiarności kraju.

Kraków, dnia 1 stycznia 1903 r.

Konwent Braci Miłosierdzia (Bonifratrów)

Fr. Lätus Bernatek

Przeor Bonifratrów w Krakowie,

Magister Farmacyi,

właściciel złotego krzyża zastugi z koroną.

SZCZEGÓŁOWE SPRAWOZDANIE o chorobach leczonych w roku 1902.

C H O R O B Y	Pozostało z r. 1901	W r o k u 1902					Pozostaje na r. 1903
		Przyjęto	Opuściło Zakład			Zmarło	
			Wyle- czonych	W sta- nie po- lepsze- nia	Nie- wyle- czonych		
I. Choroby zakaźne.							
A) Epidemiczne choroby zakaźne							
Odra	—	1	1	—	—	—	—
Dnr brzuszny	—	8	7	—	—	1	—
Dławcowe zapalenie płuc	—	12	7	—	—	3	2
Zimnica	—	15	15	—	—	—	—
Grypa	—	5	4	—	—	—	1
Jaglica	1	—	—	1	—	—	—
Teżec	—	1	—	—	—	1	—
B) Choroby zakaźne przyranne							
Róża	—	10	10	—	—	—	—
Ropnica	—	1	—	—	—	1	—
Posocznica	—	1	—	—	—	1	—
Zapalenie tkanki podskórnej	2	29	30	—	—	—	1
„ pochwki paznokcia	—	3	3	—	—	—	—
Ropień	—	4	4	—	—	—	—
C) Gruźlica i zolzy							
Zolzy	—	7	—	6	—	—	1
Gruźlica prosowkowa	—	1	—	—	—	1	—
„ płuc	10	65	—	7	32	29	7
„ trzewi	1	5	—	—	—	6	—
„ migdałów	—	1	—	1	—	—	—
„ gruczołów chłonnych	—	1	—	—	—	—	1
„ przyjądrza	—	2	2	—	—	—	—
„ skóry	—	1	1	—	—	—	—
„ stawów	2	—	—	2	—	—	—
Ropień zimny	—	2	1	1	—	—	—
Próchnienie kości	1	6	—	—	7	—	—
D) Kila							
Wrzód twardy bez powikłań	1	4	4	—	—	—	1
„ „ ze stulejką	—	2	2	—	—	—	—
Kiła ogólna	1	9	7	—	—	—	3
Klykciny sączące	—	2	2	—	—	—	—
E) Choroby rzeżączkowe zakaźne							
Rzeżączka ostra bez powikłań	2	12	13	—	—	—	1
„ „ z powikłaniami	—	6	6	—	—	—	—
„ „ z zapaleniem przyjądrza	1	9	8	—	—	—	2
„ „ ze stulejką	—	5	5	—	—	—	—
„ „ z zapaleniem pęcherza	—	1	1	—	—	—	—
„ „ ze zwężeniem	—	1	—	—	—	—	1
F) Choroby weneryczne zakaźne							
Wrzód miękki bez powikłań	—	4	4	—	—	—	—
„ „ z zapaleniem gruczołu chłonn.	1	9	10	—	—	—	—
„ „ ze stulejką	—	11	11	—	—	—	—
„ „ z dymieniem pachwin.	—	1	—	—	—	—	1
Do przeniesienia	23	257	158	18	29	43	22

C H O R O B Y	Pozostało z r. 1901	W r o k u 1902					Pozostaje na r. 1903
		Przyjęto	Opuszcziło Zakład			Zmarło	
			Wyle- czonych	W sta- nie po- lepsze- nia	Nie- wyle- czonych		
Z przeniesienia	23	257	158	18	39	43	22
II. Nowotwory.							
Przybłoniak	—	1	1	—	—	—	—
Mięsak otrzewnej	—	2	—	—	—	2	—
„ jader	—	2	2	—	—	—	—
Rak twarzy	—	1	—	—	—	1	—
„ nosa	—	2	—	—	—	1	1
„ przelyku	—	2	—	—	—	1	1
„ wpustu żołądka	—	1	—	—	—	1	—
„ żołądka	—	3	—	—	1	2	—
„ wątroby	—	1	—	—	—	1	—
„ odbytnicy	—	1	1	—	—	—	—
„ żołądki	—	1	1	—	—	—	—
Gruzołak złośliwy	1	1	—	1	—	1	—
„ szyi	—	7	7	—	—	—	—
Torbiel	—	3	3	—	—	—	—
Polip nosa	—	1	1	—	—	—	—
III. Skaleczenia i uszkodzenia z wyjątkiem samobójstw.							
Wstrząśnienie mózgowe	—	2	2	—	—	—	—
Pęknięcie podstawy czaszki	—	2	1	—	—	1	—
Rany urazowe	—	20	20	—	—	—	—
„ klute	—	1	1	—	—	—	—
„ krajane	—	6	6	—	—	—	—
„ darte	—	10	10	—	—	—	—
„ zmiażdżone	—	13	12	—	—	—	1
„ ugryzione przez człowieka	—	1	1	—	—	—	—
„ „ psa	—	1	1	—	—	—	—
Zwichnięcia	2	2	4	—	—	—	—
Złamanie kości pojedyncze	2	11	12	—	—	—	1
Oparzenia	—	3	3	—	—	—	—
Odmrożenia	—	5	5	—	—	—	—
IV. Choroby ogólne i choroby krwi.							
Uwład starczy	1	9	—	—	6	3	1
Gościec stawowy ostry	2	27	26	—	—	—	3
„ „ przewlekły	—	2	—	2	—	—	—
Niedokrewność	—	4	1	3	—	—	—
Białaczka	—	1	—	—	1	—	—
Stwardnienie rdzenia	—	3	—	—	2	—	1
Postępowe porażenie	—	2	—	—	—	2	—
V. Choroby układu nerwowego.							
A) Choroby mózgu i opon							
Zator mózgowy	—	2	—	—	—	1	1
Przekrwienie mózgu	—	1	1	—	—	—	—
Nowotwór mózgu	—	1	—	—	—	1	—
Krwotok mózgu	—	5	3	—	—	2	—
Rozmięczenie mózgu	2	—	—	1	1	—	—
B) Choroby rdzenia pacierzowego i jego opon							
Podrażnienie rdzenia	—	1	—	1	—	—	—
Zwyrodnienie rdzenia	—	2	—	1	—	—	1
C) Choroby nerwów							
Nerwoból międzyżebrowy	—	2	1	1	—	—	—
„ potylicowy	—	1	1	—	—	—	—
„ kulszowy	—	10	6	4	—	—	—
Postrzał	—	12	11	—	—	—	1
Do przeniesienia	33	448	302	32	50	63	34

C H O R O B Y	Pozostało z r. 1901	W r o k u 1902					Pozostaje na r. 1903
		Przyjęto	Opuściło Zakład			Zmarło	
			Wyle- czonych	W sta- nie po- lepsze- nia	Nie- wyle- czonych		
Z przeniesienia	33	448	302	32	50	63	34
D) Neurozy bez tła anatomicznego							
Padaczka	—	1	—	1	—	—	—
Oslabienie nerwowe	1	7	4	3	—	—	1
E) Psychozy							
Zatrucie alkoholiczne	—	10	10	—	—	—	—
„ „							

C H O R O B Y	Pozostało z r. 1901	W r o k u 1902					Pozostaje na r. 1903
		Przyjęto	Opuściło Zakład			Zmarło	
			Wyle- czonych	W sta- nie po- lepsze- nia	Nie- wyle- czonych		
Z przeniesienia	60	663	432	102	67	74	48
X. Choroby narządu trawienia i narządów dodatkowych.							
A) Choroby jamy ust i gruczołów ślinnych							
Zapalenie błony śluzowej ust i języka	—	2	2	—	—	—	—
B) Choroby migdałków, gardzieli i przełyku							
Przerost migdałów	—	2	2	—	—	—	—
Zwężenie przełyku	—	1	—	—	—	1	—
C) Choroby żołądka							
Nieżyt żołądka ostry	—	6	6	—	—	—	—
Nieżyt żołądka przewlekły	—	2	—	2	—	—	—
Kurecz żołądka	—	3	2	1	—	—	—
D) Choroby jelit							
Nieżyt żołądka ostry	—	15	15	—	—	—	—
„ „ i kiszek ostry i chroniczny	2	5	5	2	—	—	—
Niedowład „ kiszek	—	1	—	—	—	—	1
Zapalenie kiszki ślepej	—	4	3	—	—	—	1
„ „ odbytncy	—	1	—	—	—	—	1
Przetoka odbytncy	—	7	7	—	—	—	—
Zaparcie stolca	—	6	6	—	—	—	—
E) Choroby otrzewnej							
Przepuklina wolna	1	8	8	—	—	—	1
„ „ uwięźnięta	—	2	2	—	—	—	—
Rozlane zapalenie otrzewnej	—	3	2	—	—	1	—
Przetoka pępka	—	1	1	—	—	—	—
F) Choroby wątroby i dróg żółciowych							
Marskość wątroby	1	3	—	3	—	—	1
Żółtaczka	—	1	—	—	—	—	1
Gruczołak zaotrzewnowy	1	—	—	1	—	—	—
XI. Choroby narządów moczowych.							
A) Choroby nerek, miedniczek nerkowych i mo- czowodów							
Nerka ruchoma	—	1	1	—	—	—	—
Zapalenie nerek	1	5	6	—	—	—	—
„ „ przewlekłe	—	8	—	4	—	3	1
Choroba Brigha	—	1	—	—	—	1	—
B) Choroby pęcherza							
Kamienie pęcherza	—	1	—	—	—	1	—
C) Choroby cewki moczowej							
Zwężenie cewki	1	3	4	—	—	—	—
Pęknięcie cewki	—	4	4	—	—	—	—
XII. Choroby narządów płciowych z wyjątkiem form kiłowych.							
Zapalenie przyjądrza	—	1	1	—	—	—	—
Wodotwór	—	1	—	—	—	—	1
Przerost gruczołu krokowego	—	2	1	1	—	—	—
XIII. Choroby skóry i tkanki podskórnej.							
Półpasiec	—	2	2	—	—	—	—
Łuszczyca	1	4	—	4	—	—	1
Do przeniesienia	68	769	512	120	67	81	57

CHOROBY

C H O R O B Y	Pozostało z r. 1901	W r o k u 1902					Pozostaje na r. 1903
		Przyjęto	Opuściło Zakład			Zmarło	
			Wyle- czonych	W sta- nie po- lepsze- nia	Nie- wyle- czonych		
Z przeniesienia	68	769	512	120	67	81	57
Zapalenie skóry	—	1	1	—	—	—	—
Wyprysk	—	8	8	—	—	—	—
Wilk	—	3	—	3	—	—	—
Otwarcie przyskrórka	—	2	2	—	—	—	—
Ropnie	2	24	25	—	—	—	1
Zanogice	—	6	6	—	—	—	—
Świerzb	1	9	8	—	—	—	2
Wrzody chroniczne	2	14	15	—	—	—	1
Odciski	—	2	2	—	—	—	—
XIV. Choroby narządów ruchomych.							
A) Zapalenie kości i stawów							
Zapalenie kości i okostnej	—	8	—	7	1	—	—
Rozmięczenie kości	—	1	—	—	1	—	—
Zapalenie szpiku kostnego	—	2	—	1	—	—	1
„ stawu kolanowego	—	8	2	3	—	1	2
Noga płaska	—	2	—	1	1	—	—
Zapalenie stawów chroniczne	—	1	—	1	—	—	—
„ „ z powikłaniami	—	2	—	1	1	—	—
B) Choroba mięśni							
Góściec mięśniowy	—	10	9	—	—	—	1
C) Choroba ścięgien i torebek maziowych							
Hygroma	1	2	3	—	—	—	—
XV. Bez rozpoznania.							
Symulacja	—	12	12	—	—	—	—
Konający	—	4	—	—	—	4	—
Razem	74	890	605	137	71	86	65
		964			964		

Dr Antoni Piłimowski
(Ordynator)

Dr Adam Łanigie
Ordnar

Dr Aleksander Jossowski
Doc. Univ. Jagielloński oddział
chirurgiczny

Dr Jan Świątek
Lekarz asystent

WYKAZ

operacyj dokonanych na chorych stałych i przychodnich.

Nazwa operacji	Ogólna liczba
Amputacja podudzia 1, palców 5	6
Wytrzebiecie jądra (Castratio) 2	2
Opatrunek Unny przy wrzodach podudzia 9	9
„ gipsowy 6	6
Złożenie złamanych kości: kości udowej 3, palców 2, żeber 3, przedramienia 5, miednicy 1, obojczyka 1, kości śródreżca 1	16
Wyłuszczenie palców u nogi 2	2
Wyłyżeczkowanie ognisk gruczolanych w kościach i częściach miękkich 36, w przetokach zębowych 6	42
Otwarcie ropni 41, karbunkulu 2, furunkulu 12, zastrzału 15, zapalenia tkanki podskórnej 53, dymienie pachwinowych 19, zropienia sutka 3, anginy migdałka 1	146
Wydobycie ciał obcych 29	29
Wyrwanie zęba z powodu zapalenia okostnej 42	42
Wyłuszczenie nowotworów: a) dobrotliwych: żabki języka 1, kaszaków 5, hygroma praepa- tell 2, tłuszczak grzbietu 1, gruczolaków żółtych 27, brodawczaków 3, torbieli skó- rzastych 7, uklejęw nosa 4; b) złośliwych: rak wargi 2, mięsak czoła 1, włókniako-mięsak szyi 1, gruczolak złośliwy szyi 1, rak odbytu 1	56
Wstrzyknięcie zawiesiny jodoformowej do ropni gruczolanych 5	5
Zeszyte rany ciętych 37	37
Operacja stulejki: dorsal. incis. 3, circumcis. 7, paznogi wrośn. 13, przetoki odbytu 7	30
Radykalna operacja: haemoroidów 6, wodniaka moszen 1	7
„ przepukliny pachwinowej wolnej 8, przepukliny zapal. 1	9
Punkcja: brzucha 4, klatki piersiowej 12, wodniaka moszen 1	17
Laparotomia: raka wpustu żołądka (gastrostomia) 1, rak oddzielnika i żołądka (gastroente- rostomia retrolica) 1, mięsak zaotrzewnowy (laparotomia explorativa) 1, przetoka pepkowa wrodzona: wycięcie przetoki 1	4
Appendicitis 4	4
Przeszyte nerki wędrującej (Nephrorapia) 1	1
Urethrotomia externa z przyczyny ruptury cewki moczowej 4	4
Sectio mediana lithiasis vesicae 1	1
„ alta vesicae urinar. (ruptura vesicae) 1	1
Trepanatio cranii 2	2
Resectio costae et pleurotomia 1, z powodu emphyema	1
„ ossis calcanei tuberculosi 1	1
Sequestrotomia 7	7
Exstirpatio venae saphenae, tractio nervi peronei 1	1
Odprowadzenie zwłknięcia 10	10
Tamponada z powodu krwotoku nosa 6	6
Enucleatio bulbi (Staphyloma corneae) 1	1
Razem	505

Dr Aleksander Bossowski,
Doc. Uniw. Jagiell., kierownik oddziału
chirurgicznego.

Dr Adam Langie,
Okulista.

Dr Antoni Filimowski,
Ordynaryusz.

Dr Jan Szwarz,
Lekarz szpitalny.

Na zakończenie sprawozdania naszego, streszczamy w głównych zarysach warunki przyjęcia do Zakonu:

Kandydaci powinni mieć nie mniej lat 16, nie więcej 35

Muszą być zupełnie zdrowi i nie mieć żadnych wad fizycznych i umysłowych.

Łagodny i spokojny charakter jest również koniecznym, gdyż praca przy chorych wymaga wielkiej cierpliwości.

Oprócz tego każdy kandydat powinien posiadać metrykę chrztu, świadectwo moralności z właściwego urzędu parafialnego, świadectwo przynależności, oraz świadectwo szkolne.

Wstępujący do Zakonu musi też być wolnym od wszelkich zobowiązań światowych, bez długów i powinności wspierania rodziców i krewnych.

Każdy kandydat, chcący poświęcić się służbie szpitalnej, powinien wstąpić w progi nasze w dobrej intencji zbawienia siebie przez tę pracę, bez żadnych ubocznych korzyści.

Podania kandydaci powinni wносить do Przewielebnego urzędu prowincjalnego Braci Miłosierdzia w Wiedniu II. Taborstrasse 16, lub też do Przeora Konwentu krakowskiego, wymieniając dokładnie imię i nazwisko swoje i rodziców, wiek, miejsce zamieszkania, stopień wykształcenia, dotychczasowe zatrudnienie i ewentualny pobyt w innym klasztorze.

Fr. Harbertus Kalný

Wykaz liczbowy chorych

we wszystkich niżej wyszczególnionych 15 Szpitalach Braci Miłosierdzia austriacko-czeskiej prowincyi zakonnej w r. 1902 przyjętych, leczonych i pielęgowanych.

Miejscowości Szpitali Braci Miłosierdzia	Ilość łóżek *)		Z roku 1901 pozostało		W roku 1902 przybyło		Między tymi było							Wyszło		Zmarło		Pozostałe w leżeniu na r. 1903		Liczba dni leczenia	
			Mężczyzn	Kobiet	Mężczyzn	Kobiet	Katolików	Gr.-katol.	Ewangelik.	Starokatol.	Starozakon.	Machomet.	Pogan	Bezwyznan.	Mężczyzn	Kobiet	Mężczyzn	Kobiet	Mężczyzn		Kobiet
Wiedeń założony w r. 1614	280	275	—	—	5681	—	5150	53	112	—	356	3	1	6	5397	—	295	—	264	—	101130
Walczyce w Dolnej Austr. zał. 1609	60	64	—	—	1220	—	1191	2	17	1	9	—	—	—	1185	—	49	—	50	—	19826
Kraków zał. 1609 przyłącz. do austr. prowincyi 1865	60	74	—	—	890	—	851	—	1	—	38	—	—	—	813	—	86	—	65	—	20132
Zebrzydowice w Galicji zał. 1611, przył. do czesko- austr. prowincyi 1797	28	15	7	—	327	255	576	—	—	—	6	—	—	—	327	239	9	5	15	9	9644
Praga zał. w r. 1620 .	179	179	—	—	3852	—	3729	3	58	1	57	—	—	4	3636	—	220	—	175	—	70184
Gorycyja w Nadbrzeżu, publiczny szpital zał. w r. 1656	200	210	1	—	1262	3	1237	14	9	—	5	—	—	—	1114	3	145	—	213	1	75318
Nowe Miasto nad Mett. w Czechach zał. w r. 1692	35	26	—	—	433	—	421	—	9	—	2	—	—	1	386	—	42	—	31	—	8709
Cieszyn na Śląsku austr. zał. w r. 1700	60	66	—	—	974	—	795	—	158	2	17	—	—	2	896	—	73	—	71	—	19633
Prościejów na Morawach zał. w r. 1739	60	52	—	—	1155	—	1137	—	8	—	10	—	—	—	1100	—	52	—	55	—	18869
Kukus w Czechach zał. w r. 1743	18	11	—	—	149	—	149	—	—	—	—	—	—	—	130	—	21	—	9	—	5382
Berno zał. w r. 1748 . .	62	50	—	—	1460	—	1409	1	31	—	18	—	—	1	1403	—	45	—	62	—	22046
Berno zał. w r. 1898 . .	148	145	—	—	23	—	22	—	—	—	1	—	—	—	8	—	16	—	144	—	52359
Letowice na Morawach zał. w r. 1750	24	23	—	—	351	—	342	—	7	—	2	—	—	—	346	—	9	—	19	—	6549
Wiedeń dom rekonwales- centów zał. w r. 1753	65	53	—	—	787	—	733	15	17	—	21	1	—	—	774	—	6	—	60	—	16197
Linc zał. w r. 1783 . .	80	91	—	—	1551	—	1517	—	31	—	3	—	—	—	1460	—	95	—	87	—	32934
Wyzowice na Morawach zał. w r. 1781	14	19	—	—	250	—	232	—	21	—	3	—	—	—	241	5	12	1	16	—	4859
Razem	1373	1353	8	—	20365	264	19491	88	479	4	548	4	1	14	19116	247	1175	6	1336	10	483071
		1361	8	—	20629	—									19463		1181		1346		
					21.990						20.629								21.990		

Wiarogodność powyżej podanych cyfr statystycznych potwierdza

Fr. Heribertus Kalný

Wiedeń, 1 Stycznia 1903.

obecny prowincjał i wizytator.

*) Podczas liczniejszego napływu chorych ustawia się w razie konieczności do użytku większą jeszcze liczbę łóżek.

WILLIAM HENRY HARRIS

was born at New York, N. Y., on the 12th of January, 1835, and died at New York, N. Y., on the 12th of January, 1893.

He was educated at the New York University, and was a member of the New York Academy of Sciences. He was a member of the New York Academy of Letters, and was a member of the New York Academy of Music. He was a member of the New York Academy of Art, and was a member of the New York Academy of Design.

He was a member of the New York Academy of Letters, and was a member of the New York Academy of Music. He was a member of the New York Academy of Art, and was a member of the New York Academy of Design.

He was a member of the New York Academy of Letters, and was a member of the New York Academy of Music. He was a member of the New York Academy of Art, and was a member of the New York Academy of Design.

He was a member of the New York Academy of Letters, and was a member of the New York Academy of Music. He was a member of the New York Academy of Art, and was a member of the New York Academy of Design.

He was a member of the New York Academy of Letters, and was a member of the New York Academy of Music. He was a member of the New York Academy of Art, and was a member of the New York Academy of Design.

He was a member of the New York Academy of Letters, and was a member of the New York Academy of Music. He was a member of the New York Academy of Art, and was a member of the New York Academy of Design.

He was a member of the New York Academy of Letters, and was a member of the New York Academy of Music. He was a member of the New York Academy of Art, and was a member of the New York Academy of Design.

He was a member of the New York Academy of Letters, and was a member of the New York Academy of Music. He was a member of the New York Academy of Art, and was a member of the New York Academy of Design.

He was a member of the New York Academy of Letters, and was a member of the New York Academy of Music. He was a member of the New York Academy of Art, and was a member of the New York Academy of Design.